
Публикуван на: 23-06-2006

Източник: [Mediapool](#)

Министърът на финансите на Полша Зита Гиловска бе уволнена в петък, след като я обвиниха в сътрудничество с комунистическите тайни служби.

Президентът Георги Първанов призна в петък пред журналисти, дипломати и общественици, присъстващи на форум за националната отбрана, че той е лицето, което фигурира в прословутата папка "Гоце" на бившата Държавна сигурност, предаде Mediapool.

От Демократи за силна България (ДСБ) го призоваха да подаде оставка, но от левията защитиха бившия си лидер и обявиха, че дейността му нямала нищо общо с тъмната страна на бившите тайни служби.

Преди месец ДСБ поискаха Първанов да каже има ли нещо общо с агент на ДС с псевдоним "Гоце". Папка "Гоце" е излизала при проверките на комисията "Бонев" и по-късно на комисията "Андреев". От ДСБ напомниха за папката, когато министърът на вътрешните работи Румен Петков избирателно огласи досиета на някои сътрудници на бившата ДС. Тогава се разгоря полемиката за "добрите" и "лошите" ченгета, като от БСП поискаха да се разграничат "добрите", работили за разузнаването и контраразузнаването по комунистическо време, и доносниците от Шести отдел на Шесто управление (политическата полиция).

"Пилотно" като "добри" ченгета Румен Петков публично посочи лидера на ВМРО Красимир Каракачанов и депутата от ДПС Юнал Лютфи, работили за "интересите на България". Специално Каракачанов е работил по т.нар. "Македонски въпрос", като се смята, че същият периметър е покривал и Първанов, макар че в изявлението си той въобще не засега тази тема.

"Служител" на МВНР възложил на Първанов да помага за мемоарите на "достоеен" човек. Явно предварително подготвен за публичното си признание, в петък Първанов прочете откъси от докладна на сътрудника на ДС, който се е представил пред него като служител на Министерството на външните работи и му е предложил да сътрудничи в качеството си на историк за написването на мемоарна книга.

"Папката е доста поизмачкана, сигурно използвана многократно, но, слава Богу, е запазена. Вероятно са направени много копия", каза Първанов.

В прочетения от президента откъс от докладната на сътрудника на ДС, представил му се като служител на МВНР, се казва:

"Представих се от името на външното министерство. Срещата я организирах като се обадих в работата на лицето (Първанов), обясних му, че се занимава с архивни документи и въпроси на културата. В качеството му на специалист историк и работата му в института го попитах дали ще има възможност да ми окаже съдействието при написването на ръкопис под формата на спомени... Разбрахме се, неговите ангажименти да се заключават в намирането на изворов материал от

исторически характер”.

Първанов обясни, че авторът на мемоарите, чието име не назова, “е истински български патриот”. Книгата била в Народната библиотека и се отнасяла само за събития отпреди сто години.

Първанов призна, че след като изпълнил задачата, служителят му отправил едно “непонятно” предложение – за назначаването му на отчет, “без да има никакъв факт”.

Президентът повтори, че не знаел, че представилото се лице е било от разузнаването, но дори и така да е било, той пак е щял да изпълни задачата си, защото човекът, пишещ тогава мемоарите си, бил “много достоен”.

Първанов отрече в папката да има сведения за заплащане на извършената от него работа. Имало само едно предложение на оперативния работник, като получи материалите, на Първанов да бъде изплатено възнаграждение. “Въпреки че няма документ, удостоверяващ заплащане, аз съм получил еднократен хонорар по тогавашните тарифи за консултантска и редакторска работа. Вероятно – доста по-малък от хонорарите в “Работническо дело”, каза Първанов.

Когато от ДСБ се обърнаха към Първанов с призива да каже има ли нещо общо с папка “Гоце”, председателят и зам.-председателят на бившата комисия “Андреев” Методи Андреев и Евгени Димитров обявиха, че цялата комисия се е запознала със съдържанието на папката.

“В личното дело на агент “Гоце”, което ние изискахме от Първо главно управление на ДС, има доклад за вербуване, доклад за съгласие, доклад за получена сума и доклад за извършена работа”, съобщи преди седмица пред радио Нова Европа зам.-председателят на комисията Евгени Димитров. Той уточни, че сред разработките на “Гоце” има анализи за Македония, както и доклади за отделни македонски граждани. Досието на “Гоце” е било четено от комисията “Андреев” през 2001 г.

В петък президентът открито нападна лидера на ДСБ Иван Костов заради призива му да си каже за “Гоце”.

“Нека г-н Костов да каже в какво ме уличава”, попита Първанов. “Аз питам, кой е по-зависим - дали офицерът, който е работил за националната сигурност през последните 20-30 години, или онзи, който е продал националната авиокомпания на цената на един апартамент. Питам кога ще отворим архивите на семейните фондации”, каза още той, явно визирайки фондацията на съпругата на лидера на ДСБ, която през последните години бе многократно разследвана, но засега без никакви резултати, от бившия главен прокурор Никола Филчев.

Първанов заяви, че е изчакал достатъчно “Костов да надуе балона”. Той каза още, че не е в стила му да персонифицира политическия дебат, но ставало дума за много тежки манипулации. Подчерта, че наистина са важни досиетата до 1989 г., но още по-важни били досиетата от последните 15-16 години.

Веднага след изявлението на Първанов зам.-председателят на ДСБ Веселин Методиев призова в парламента президентът да напусне поста си. “Не може България, която претендира да е демократична страна, в навечерието на членството си в ЕС да има за президент агент на Държавна сигурност”, каза Методиев. Той посочи, че няма добри и лоши ченгета. “Всички ченгета и комунистите носят отговорност за тежките репресии, на които бяха подложени гражданите на страната ни”.

Според Методиев Първанов си признава точно сега за “Гоце”, защото целта му е да се прикрие зад мачовете от Световното първенство, погълнали вниманието на хората, и скандала със Саксбургготски. “Това показва непочтеността на президента”, каза зам.-председателят на ДСБ. Михаил Миков, председател на ПГ на Коалиция за България, хвърли вината за скандала с президента на опозицията, която винаги се стремяла да иска оставки. Той определи изявлението на

президента като “почтена и ясна позиция”, която нямала нищо общо с тъмната страна на бившите тайни служби.

“Трябва да попитаме защо комисиите “Бонев” и Андреев” не извадиха нищо за Първанов”, каза Миков.

Според него скандала с Първанов нямало да се отрази по никакъв начин на тройната управляваща коалиция.

България не е единствената бивша социалистическа страна, която е разтърсена от скандал с политици, сътрудничели на тайните служби.

Министърът на финансите на Полша Зита Гиловска бе уволнена в петък от премиера Кажимеж Марчинкевич, след като срещу нея бяха отправени обвинения за укриване на информация за сътрудничество с комунистическите тайни служби, предадоха световните агенции.

В Полша, хората, които са работили за комунистическите тайни служби, могат да заемат публични длъжности. Нарушение на закона, обаче, е да излъжат за миналото си, припомня ББС.

Зита Гиловска връчи по-рано през деня оставката си на министър-председателя.

Премиерът Марчинкевич съобщи пред медиите, че сам е поискал оттеглянето ѝ.

“Принципите, възприети от това правителство, означават, че тя трябва да напусне,” уточни той.

Съдията, който е специално натоварен с проверка на миналото на публичните личности в Полша, обяви неотдавна, че е започната процедура на проверка на министър Гиловска по подозрение, че е попълнила невярна декларация за миналото си.

Зита Гиловска (56 г.) е професор по икономика и е уважавана от инвеститорите като привърженик на бюджетната дисциплина и на стабилната икономическа политика.